

Lierne kommune
Plan- og utviklingsetaten

Det kgl. landbruks- og matdepartement
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2010/67-46	Doknr.:
Mottatt: 29 APR 2010	
Saksbeh.: ASR/SEB	Ark.: 410
Kopert:	Avskr.:

Vår ref:
10/281-4-EOIN

L.nr.
1888/10

Arkiv:
V30 &13

Deres ref:

Dato:
27.04.2010

**MELDING OM VEDTAK AV LIERNE KOMMUNE
HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG OM ENDRING I FORSKRIFT OM
NYDYRKNING - FOR-1997-05-02-423**

Formannskapet har i møte den 22.04.2010 behandlet sak 48/10 og fattet slikt vedtak:

Formannskapets vedtak:

1. Lierne kommune fraråder at det innføres et forbud mot nydyrkning av myr.
2. Det bør oppfordres til å unngå dyrkning av myr. Det bør i hver enkelt nydyrkningsplan vurderes alternativer i dyrkningsreserver og muligheter for leiejord. Nydyrkning av myr bør kunne godkjennes dersom det ikke foreligger andre alternativer og nydyrkingen er det alternativ som medfører en god driftsmessig løsning.
3. Det bør fokuseres på metoder for å binde utslipp i vegetasjon og vegetasjonsdekket, samt unngå åpen åker og brakking.

Begrunnelse:

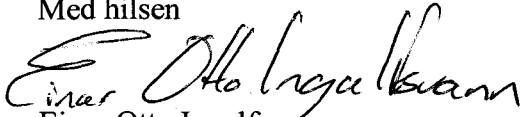
1. Et forbud mot nydyrkning vil ikke bidra til gode driftsløsninger i alle områder, og gårdsbruk med myr som dyrkningsreserver vil få redusert sine utviklingspotensialer. Det er også store nasjonale og lokale variasjoner i jordsmonn, hvor av enkelte områder således vil bli favorisert.
2. Høringsforslaget generaliserer at det finnes ledig leiejord, og ekskluderer bruk som ikke har tilgang på leiejord.
3. Utredningen fokuserer i liten grad på muligheter for å fange eller lagre karbondioksid i vegetasjon.
4. Samfunnskostnader og påfølgende konsekvenser ved innføring av et forbud mot myr dyrking er ikke analysert i forslaget.

Dette til Deres orientering.

Postadresse: Sentralbord: 74 34 34 00
Postboks 40 Telefaks: 74 34 34 10
7882 Nordli Saksbehandler tlf: 74 34 34 44
E-post: postmottak@lierne.kommune.no
www.lierne.kommune.no

Bankgiro: 4448.10.01894
Postgiro for skatt: 7855.05.17387
Org. nr: 972 417 963

Med hilsen

Einar Otto Ingulfsvann
Rådgiver/fagansvar jord

Vedlegg: Saksfremlegg

Kopi: Dag Arvid Totland Lierne Bondelag, , 7884 Sørli
Gunn Sundvik Norsk Landbruksrådgivning, , 7884 Sørli
Fylkesmannen i Nord- Trøndelag, Landbruksavdelingen, Postboks 2600 7734
Steinkjer

Utvalg
Formannskapet

Møtedato
22.04.2010

Saksnr.:
48/10

HØRINGSUTALELSE VEDR. FORSLAG OM ENDRING I FORSKRIFT OM NYDYRKNING FRA LIERNE KOMMUNE

Vedlagte dokumenter:

1. HØRING- Forslag om endringer i FOR-1997-05-02-423- Forskrift om nydyrkning.

Ikke vedlagte dokumenter:

1. Forskrift om nydyrkning: FOR-1997-05-02-423
2. Jordloven: LOV 1995-05-12 nr. 23
3. Bioforsk rapport, Vol. 5 Nr. 5 2010: Klimatiltak i jordbruket – binding av karbon i jordbruksjord.

Hjemmel for behandling:

Delegasjonsreglement for Lierne kommune § 14, pkt. 4

Saksopplysninger:

Landbruks- og matdepartementet har i høringsbrev datert 17.02.2010 fremmet forslag om forbud mot nydyrking av myr, gjennom endringer i FOR-1997-05-02-423- Forskrift om nydyrkning. Forslaget innebærer bl.a. at det blir forbud mot nydyrking av myr med areal over 2 daa og med minst 30 cm tykt torvlag.

Høringen blir blant andre sendt til kommunene for uttalelse. Frist er 30. april 2010.

Målsetningen med stans i nydyrking av myr begrunnes som å redusere utslippet av karbondioksid, ved omdanning av organisk jord. Omdanning av myrjord er en vesentlig kilde til CO₂-utslipp og utgjør ca 1.9 mill tonn CO₂ pr år.

Jfr. økonomisk kartverk utgjør dyrkningsreserver av myr 2,5 millioner dekar på landsbasis. Av dyrkbare jordressurser på landsbasis utgjør myr 30 %. På landsbasis er omlag 7 % av dyrka jordareal myr og tilsvarer 700 000 daa.

Nydyrking av myr fører til betydelig klimagassutslipp i perioden etter nydyrkingen. Nedbrytningen av organisk materiale vil fortsette til torvlaget er brutt ned og grunnvannet er hevet til opprinnelig nivå. Myr som har blitt dyrket tidligere og er tatt ut av produksjon, produserer CO₂ og lystgass i lang tid etter at avsluttet dyrkingen. Den sikreste måten for å begrense utslippene angis som å unngå nydyrking av myr. Dyp myr gir også høyere utslipp enn myr med mindre torvlag.

Dersom det ikke nydyrkes mer myr i årene framover, vil CO₂-utslippene gradvis gå nedover etter hvert som en stadig større andel av den dyrka myrjorda nærmer seg en likevekt.

Tiltak for å redusere klimagassutslippene

Klimameldingen foreslår tiltak i landbruket som vil bidra til at Norges klimautslipp reduseres med drøyt 1.1. millioner tonn CO₂.

Tabellen nedenfor viser potensialet for klimatiltak som bidrar til reduserte utslipp av klimagasser innen 2020: (kilde: St.meld.nr.30 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen)

Tiltak	Virkemiddel	Ca kostnad pr tonn CO ₂	Utslippsreduksjon i mill tonn CO ₂ /år
<i>Metan</i> Biogass – bruk av husdyrgjødsel og matavfall	Økonomiske virkemidler, FoU, informasjon	Samfunnsøkonomisk lønnsomt	0,50
Økt effektivitet i melkeproduksjon og storfekjøttproduksjon		Foretaksøkonomisk lønnsomt	0,25
Økt effektivitet i sauehold	Veiledning	Foretaksøkonomisk lønnsomt	0,04
Redusert reintall	Krav om øvre reintall	Ikke vurdert	0,01
<i>Lystgass</i> 10 % reduksjon av N-gjødsling i korn	Juridiske krav og informasjon		0,03
10 % reduksjon av N-gjødsling i gras og beiter	Juridiske krav, informasjon og vurdering av tilskudd	Ikke vurdert	0,14
<i>CO₂/Lystgass</i> Energi og redusert lystgass fra vekstresten i jordbruket	Generell energipris og investeringsstøtte		0,14
Totalt			1,11

Tabellen nedenfor viser potensialet for klimatiltak i landbruket med positive virkninger for Norges totale utslippsregnskap – tallene gjelder pr år: (kilde: St.meld.nr.30 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen)

Tiltak	Virkemiddel	Ca kostnad i kr/tonn CO ₂	Tids-horisont	Opptak av CO ₂	Utslipps-reduksjon
<i>Skogbruk</i> Øke produksjonen på dagens arealer. 50 til 70 mill planter	Tilskudd NMSK og skogfond	142	10 år 50 år 100 år	0 1,0 1,5	
Planting på nye arealer. 50 000 daa/år.	Tilskudd NMSK og skogfond	100-150	10 år 50 år 100 år	0 2,2 2,0	
Planteforedling	Ordinære støtteordninger til planteforedling	24	10 år 50 år 100 år	0 1,3 1,3	
Gjødsling	Tilskudd NMSK	0-120	Etter 10 år	0,4	
Redusert nettobinding som følge av økt hogst fra 10 mill til 15 mill m ³			10 år 50 år 100 år	-7,0 -6,7 -2,5	
Jordbruksjord Redusere nydyrking av myr **	Nydyrkingsforskrift	Ikke kvantifisert	2020		0,335
Redusert jordarbeiding høst	Produksjons-tilskudd, tilskudd til endret jordarbeiding	175	2020		0,096
Fangvekst i 10% av kornarealet	RMP	2500	2020		0,090

** Tallet viser sektorens reduserte utslipp i 2020. Effekten av endringer i nydyrkingsforskriften gir, ut fra dagens nydyrking, bare en mindre del av dette.

Forslag til endringer i nydyrkingsforskriften

Med hjemmel i jordloven § 11 annet ledd kan det *"for å unngå skade på natur- og kulturlandskap"* fastsettes forskrift for nydyrking. Det kan fastsettes *"forbud mot nydyrking, og at nydyrking berre kan skje i samsvar med plan godkjend av departementet."*

Departementet mener etter dette at risiko for økt klimagassutslipp omfattes av jordloven § 11 annet ledd, og foreslår at dette kommer tydelig til uttrykk i forskrift om nydyrking ved at det i § 1 nytt tredje punktum (formålsbestemmelsen) fastsettes at det skal tas hensyn til om den nydyrking saken gjelder kan ha følger for klimaet.

Det foreslås at definisjonen av nydyrking i forskriften § 3 endres slik at søknadsplikten i noe større grad enn i dag fanger opp areal som har gått ut av drift, og da særlig myr. Forslaget innebærer at gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unyttet i over 20 år, eller som på grunn av manglende vedlikehold av drenering har gått over til å bli myr, skal regnes som nydyrking. I dagens forskrifter gjelder dette jordbruksareal som har ligget unyttet i over 30 år. Dette vil bety en innsnevring på 10 år fra gjeldene forskrift av areal som kan karakteriseres som myr.

Det foreslås videre at det ved avgjørelse av søknad om tillatelse til nydyrking skal fastsettes i § 5 et nytt tredje punktum som innebærer at det skal tas hensyn til om tiltaket kan medføre klimagassutslipp. Forslaget innebærer at faren for klimagassutslipp blir et av flere momenter som skal vurderes i forbindelse med slik søknad.

Ut fra de klimamessige ulemper som oppstår ved nydyrking av myr, foreslås det i § 6 at det innføres et forbud mot nydyrking av myr med et areal over 2 daa. Videre foreslås det at forbudet mot nydyrking gjelder myr der torvlaget er minst 30 cm.

Samtidig foreslås det en endring i § 9 annet punktum som tydeliggjør at risikoen for økt klimagassutslipp skal vurderes for større områder uavhengig av eiendomsgrenser.

Det er betydelige kostnader knyttet til nydyrking for den enkelte grunneier. Samtidig vil det også være kostnader for den enkelte grunneier ved å skaffe seg alternativt areal. Det vil både være miljøkostnader knyttet til oppdyrking av myr og samfunnsgevinster gjennom økt norsk matproduksjon. Det er ikke gjennomført en helhetlig analyse av samfunnskostnadene ved et forbud mot nydyrking av myr, men departementet antar at kostnaden er lav.

Departementet legger til grunn at nydyrking av myr som det er gitt tillatelse til før forskriften trer i kraft, kan gjennomføres i tråd med tillatelsen.

Vurdering:

I Lierne kommune ble det i 2009 dyrket og godkjent 254 daa. Hvorav ingen av arealene besto særskilt av myr. Man vil anta at det vil være noe lavere grad av nydyrking i påfølgende år.

Rapporten til Bioforsk eller høringsbrevet fra landbruks- og matdepartementet konkluderer ikke med hvilke effekter det etablerte vegetasjonsdekket har i forhold til å fange opp av klimagasser.

Rapporten tar for seg 3 mulige måter hvor av stans av nydyrking av myr har den største klimagevinsten. De 2 andre er beregnet som restaurering av dyrket myr som tas ut av drift av naturgitte årsaker og restaurering av myr med liten produksjon som har behov for drenering. Stans av nydyrking av myr er angitt som det alternativ som vil ha betydelig effekt over lengre tid.

Det beskrives i høringen at bruk av eksisterende leiejord vil være et alternativ. For de bruka som ikke har tiltang på leiejord, men myr som dyrkningsreserver vil ikke dette kunne gi et grunnlag for økt produksjon. Man kan også anta at slike bruk vil forringes i økonomisk verdi.

For å sikre landbruk og like muligheter over hele landet må forskjeller i jordsmonn, topografi og stedsegne muligheter vurderes. Mange områder har kun myr som dyrkningsreserver.

Nydyrking av myr bør likevel begrenses av "føre var – prinsippet", dersom det finnes andre muligheter. Det bør i så fall tas inn i en § i forskriften som gir muligheter for nydyrking av myr, dersom det ikke finnes alternativer av jord med mindre organisk materiale eller leiejord som kan representere en god driftsmessig løsning.

Rådmannens forslag til

VEDTAK:

1. Lierne kommune fraråder at det innføres et forbud mot nydyrking av myr.
2. Det bør oppfordres til å unngå dyrkning av myr. Det bør i hver enkelt nydyrkningsplan vurderes alternativer i dyrkningsreserver og muligheter for leiejord. Nydyrking av myr bør kunne godkjennes dersom det ikke foreligger andre alternativer og nydyrkingen er det alternativ som medfører en god driftsmessig løsning.
3. Det bør fokuseres på metoder for å binde utslipp i vegetasjon og vegetasjonsdekket, samt unngå åpen åker og brakking.

Begrunnelse:

1. Et forbud mot nydyrking vil ikke bidra til gode driftsløsninger i alle områder, og gårdsbruk med myr som dyrkningsreserver vil få redusert sine utviklingspotensialer. Det er også store nasjonale og lokale variasjoner i jordsmonn, hvor av enkelte områder således vil bli favorisert.
2. Høringsforslaget generaliserer at det finnes ledig leiejord, og ekskluderer bruk som ikke har tilgang på leiejord.
3. Utredningen fokuserer i liten grad på muligheter for å fange eller lagre karbondioksid i vegetasjon.
4. Samfunnskostnader og påfølgende konsekvenser ved innføring av et forbud mot myr dyrking er ikke analysert i forslaget.